

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola a Základní umělecká škola
Liberec, Jabloňová 564**

Jabloňová 564, 460 01 Liberec

Identifikátor školy: 600 079 899

Termín konání orientační inspekce: 10. - 13. prosinec 2001

Čj.	084 024/02-5083
Signatura	oh4zv117

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Základní umělecká škola Jabloňová 564, Liberec je samostatnou příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Byla založena zřizovací listinou s účinností od 1. ledna 1998. Zařízení sdružuje základní školu, základní uměleckou školu, školní družinu a školní jídelnu. Stavebně se jedná o školu pavilonového typu, která se nachází v zástavbě panelových domů.

Základní škola je plně organizovaná. Ve školním roce 2001/2002 je ve škole 17 tříd (deset na 1. stupni a sedm na 2. stupni) celkově s 393 žáky. Výuka ve všech třídách probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola, vždy jedna třída v ročníku je zaměřena na rozšířenou výuku hudební výchovy. V rámci mimoškolní činnosti nabízí škola žákům pestrou zájmovou činnost i mimo oblast její profilace.

Základní umělecká škola s hudebním oborem a literárně-dramatickým oborem zajišťuje především výuku žáků navštěvujících vlastní základní školu.

Stravování žáků i zaměstnanců školy je zabezpečeno ve školní jídelně, která poskytuje v rámci povolené hospodářské činnosti i prodej jídel třetím osobám.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Český jazyk

Výuka českého jazyka probíhá v souladu s osnovami a s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Metodické orgány zajistily kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky a participovaly na tvorbě časově tematických plánů, v nichž jsou proporcionálně zastoupeny složky jazyková, stylistická a literární. Slohové vyučování není pravidelně vřazeno do týdenního rozvrhu, ale je vyučováno v blocích. Téměř každý blok je ukončen písemnou slohovou prací. Tento způsob výuky se pedagogům osvědčil a pokládají jeho soustavnost za velmi efektivní.

Všichni vyučující mají možnost se seznámit se speciálními potřebami žáků, u nichž byla diagnostikována vývojová porucha učení a chování. Přímá práce s těmito dětmi však byla viditelná a zřejmá pouze v části tříd 1. stupně.

Každá navštívená hodina navazovala plynule na probrané učivo v předchozích hodinách, téma hodiny sdělily učitelky zpravidla po vyřízení organizačních záležitostí, cíl hodiny byl vždy završen.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách, jejichž výzdoba se nesla v duchu předvánoční atmosféry. K podpoře názoru a vizualizaci učiva přispěly nástěnné přehledy probíraného učiva a pomůcky rozmístěné ve třídách především 1. stupně.

Všechny učitelky splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro výuku předmětu, což se projevuje i na kvalitě výuky. Žáci pracovali s lety osvědčenými učebnicemi, učitelky navíc využily doplňkové texty a podpůrné materiály zejména pro účely procvičování a upevňování učiva, slovníky cizích slov i některé vlastnoručně zhotovené pomůcky. Při výuce mluvnice se vyskytla potřeba nahlédnout do normativní příručky (Pravidla českého pravopisu), ta však nebyla k dispozici. Ani jedna vyučující nevyužila v hodině didaktickou techniku.

Psychohygienické hledisko bylo dodrženo, členění hodin respektovalo věk žáků a diference

v možnostech soustředění na jednotlivé činnosti. Z těchto ohledů vycházelo i přizpůsobení tempa výuky a vřazování relaxačních chviliek.

Hodiny českého jazyka na 1. stupni měly propracovanou strukturu, k jednotlivým segmentům vybraly učitelky vhodné metody. K nácviiku učiva zapojily co nejvíce žákových smyslů, aby se poznatky zasunuly do dlouhodobé paměti. K aktivizaci žáků využily vstupní a průběžnou motivaci. Do několika hodin vhodně začlenily práci s chybou. Žáci získávali zkušenosti s knihou jako s nejdostupnějším zdrojem informací, při samostatné práci se někdy i sami orientovali v textu a plnili úkoly podle instrukcí. Zpětnou vazbu o splnění zadání samostatné práce měli bezprostředně po dokončení. U méně frekventovaných slov, kterým nerozuměli, vysvětlily učitelky společně se zkušenějšími žáky jejich význam. Návčik psaní nových písmen kopíroval přesně metodické postupy, nechybělo uvolnění celé ruky, učitelka dbala na hygienu správného sezení a uchopení psací potřeby. Žáci 1. třídy prokázali velmi dobré pracovní návyky již po několika málo měsících školní práce.

Výuka na 2. stupni respektovala při nácviiku psaní velkých písmen potřeby praxe, vyučující pohotově a efektivně využila mezipředmětové vztahy a zkušenosti žáků.

Zařazená skupinová práce podnítila svým charakterem žáky ke třídění dostupných informací, vedla je k vyřazení irelevantních dodatků a na základě analýzy k výběru správného řešení.

Zhlédnuté hodiny literární výchovy nevedly žáky pouze k četbě doporučené literatury, ale k individuálnímu výběru z děl našich i světových autorů, a tím k rozvoji uvědomělého čtenářství. Žáci předvedli, že rozumějí celé řadě pojmů z literární teorie. Nápaditá křížovka navodila téma příštího probíraného celku.

Žákovským písemnostem je na obou stupních věnována dostatečná pozornost, na 1. stupni je však mnohem důslednější a frekventovanější. Ve sledovaných hodinách nešlo posoudit objektivitu klasifikace individuálního zkoušení, neboť nebylo v hodinách zařazeno. Kontrolou žákovských knížek bylo prokázáno, že žáci mají dostatečný počet známek a rodiče jsou pravidelně a prokazatelně informováni o výsledcích.

Mezi pozitivní stránky výuky patřila přátelská atmosféra v hodinách, vzájemný respekt účastníků vyučovacího procesu.

Výuka českého jazyka je vzhledem k převaze pozitiv hodnocena jako velmi dobrá.

Cizí jazyky - anglický jazyk a německý jazyk

V průběhu inspekční činnosti realizované ve 4., 7., 8. a 9. ročníku byly zhlédnuty hodiny anglického i německého jazyka. Jejich hodnocení vychází jednak z přímé hospitační činnosti, ale také z hodnocení personálních, materiálních, psychohygienických aj. podmínek. Časová týdenní dotace hodin je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola a činí ve všech ročnících tři hodiny.

Tematické plány obsahově korespondovaly s učebními osnovami a vyučující je měly rozpracované do jednotlivých měsíců, přičemž zohlednily i časový průběh školního roku. Kontrolou zařazených témat nebyla shledána obsahová duplicita.

Výuka anglického jazyka byla vedena odborně i pedagogicky způsobilými učitelkami, což pozitivně ovlivňovalo její kvalitu. Německý jazyk v navštívených ročnících vyučuje jedna vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti, druhá má pouze pedagogickou způsobilost. Kvalita výuky tím však nebyla v podstatě narušena.

Vyučování probíhalo pouze v kmenových třídách, které byly prostorné, světlé, v případě

nutnosti dostatečně nasvícené a esteticky působivé. Pomůcky potřebné k výuce si musely vyučující přenášet ze svých kabinetů. Využily zejména radiomagnetofon k náslechu cizojazyčného textu a k procvičování probírané mluvnice, obrázky, mapy, kartičky, maňaska Maxe, a to vždy funkčně a v pravý čas. Řadu pomůcek k procvičování, upevňování, vyvození učiva i pro podporu názoru si učitelky vyrobily samy.

Vyučovací jednotky byly organizovány v přiměřeném tempu, práce s žáky se speciálními výukovými potřebami nebyla v hospitovaných hodinách zaznamenána.

V hodině němčiny u mladé začínající pedagožky byla patrná snaha o tvůrčí aktivní výuku moderními metodami práce. Důraz kladla na ústní projev, rozvíjení řečových dovedností prostřednictvím řízeného dialogu nebo vzájemné živé konverzace podnětené maňaskem Maxem. Zadání úkolů pro skupinovou práci v 7. ročníku zprvu vázlo ve fázi porozumění instrukcím v německém jazyce, po dodatečném vysvětlení žáci zahájili práci a prokázali velmi dobré návyky při práci ve skupině, dobře spolupracovali, vyhledávali informace, třídili je, vybírali, analyzovali a dokázali se rozhodnout pro řešení. Zpětnou vazbu o úspěšnosti řešení zadaných úkolů získali až v následující hodině, protože skupinová práce byla zbytečně rozplánována do dvou hodin.

Hodiny anglického jazyka měly jasně stanovený obsah a cíl, v jednom případě byla hodina precizně připravená a promyšlená do nejmenších detailů. Pro jednotlivé činnosti zvolily vyučující efektivní metodické postupy směřující k tvůrčí práci žáků, vysoké aktivitě a vedly je ke schopnosti bezprostředně, pohotově a jazykově správně reagovat na skutečnosti běžného života – nákupy, orientace ve městě. V obou hodinách se výrazně projevila zkušenost obou vyučujících, a proto byl čas využit účelně. Do výuky zahrnuly řadu prvků aktivního učení a zaměřily je na rozvíjení ústního projevu žáků.

Potřebnou pozornost věnovaly všechny učitelky nácviku výslovnosti. Namátkovou kontrolou žákovských písemností bylo zjištěno, že je jim věnována náležitá pozornost, nechybí občasná kontrola zápisů, žáci si vedou slovníčky. Hodiny byly vedeny většinou vyučovaným jazykem, což umocnilo cizojazyčnou atmosféru výuky.

Žáci byli motivováni průběžnou pochvalou za správnou odpověď, povzbuzováním a pestrými činnostmi v průběhu vyučovací hodiny.

Motivačním faktorem k dobrému ovládnutí jazyka jsou i časté výměnné pobyty žáků z hudebních tříd s žáky podobného zaměření z mnoha evropských měst i časté návštěvy hostů ve škole. Žáci vyšších ročníků se dlouhodobě účastní konverzační soutěže v anglickém jazyce. Škola je zapojena do programu Socrates.

Komunikace a kontakt dětí s učiteli byly otevřené, žáci měli dostatek prostoru k rozvoji řečových dovedností i k vyslovení vlastního názoru.

Výuka cizích jazyků je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Týdenní hodinová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Kontrolou třídních knih a hospitacemi bylo zjištěno, že učební osnovy jsou dodržovány, nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd a jsou voleny vhodně a přiměřeně. Příprava jednotlivých hospitovaných hodin měla velmi dobrou úroveň.

Ze čtyř zhlédnutých hodin na 1. stupni byly tři vyučovány učitelkami splňujícími podmínky

odborné a pedagogické způsobilosti, jedna má odbornou způsobilost pro výuku na 2. stupni. Výuku matematiky v 6. - 9. ročníku zabezpečují tři plně kvalifikované učitelky. Výuka probíhala v esteticky upravených a prostorných učebnách, prostředí tříd na 1. stupni však bylo více podnětné. Psychohygienické hledisko bylo dodrženo, v nižších ročnících učitelky v průběhu vyučování zařazovaly relaxační cvičení. Fond učebnic vyhovuje potřebám výuky, průběžně je doplňován. Materiální zázemí pro výuku matematiky má průměrnou úroveň, doplňování sbírky novými pomůckami je s ohledem na nabídku trhu minimální. Učební pomůcky a didaktická technika byly ve sledovaných hodinách zřídka používány.

Struktura většiny hospitovaných hodin byla promyšlená, hodiny měly stanovený vzdělávací cíl, vyznačovaly se promyšlenou organizací a řadou připravených činností. Převážně byl uplatňován frontální způsob výuky se střídáním činností (soutěž, hra, procvičování, samostatná práce, výklad), dle možností bylo učivo se žáky vyvozováno a zdůvodňováno. Probírané učivo bylo podáváno srozumitelně a až na ojedinělé drobné nepřesnosti věcně správně. Zčásti bylo využíváno diferencovaného přístupu k žákům, práce s chybou a mezipředmětových vztahů. Závěrečné části vyučovacích hodin postrádaly celkové shrnutí a systematické utřídění probíraného učiva včetně zhodnocení práce žáků. Ve sledovaných hodinách převládalo pozitivní hodnocení žáků.

Komunikace ve výuce vycházela z dohodnutých pravidel jednání, která byla ve sledovaných hodinách respektována. Žáci se chovali klidně a ukázněně.

Výuka matematiky je na velmi dobré úrovni.

Hudební výchova

Předmět hudební výchova (Hv) je vyučován ve třídách A i B podle učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola. Protože ve třídách B většina žáků navštěvuje současně základní uměleckou školu (ZUŠ), je předmět hudební výchova rozšířen o další hodiny v rámci učebních plánů pro ZUŠ (hudební nauka, sborový zpěv, komorní a souborová hra).

V rámci orientační inspekce bylo provedeno celkem osm hospitací (pět ve třídách B a tři ve třídách A, v různých ročnících 1. a 2. stupně).

Plánování a příprava na vyučování byly v hospitovaných hodinách hodnoceny jako velmi dobré až vynikající. Vysoké nároky na přípravu vyžaduje především nadstandardní vybavení specializovaných pracoven i potřeba zapojit všechny žáky do jednotlivých činností.

Kvalita vyučování je dána nejen odbornou a pedagogickou způsobilostí vyučujících, ale i účelným využitím jejich specializací (např. hlasová výchova, sborový zpěv, pěvecko-instrumentální dovednosti apod.).

K vyučování Hv je využíváno dvou specializovaných učeben (pro 1. a 2. stupeň) a tzv. auly (pro hlasovou výchovu a sborový zpěv). Jejich vybavení umožňuje použití všech moderních forem výuky, včetně multimediálních programů. Samozřejmě je vybavení kvalitní audiovizuální technikou s bohatým archivem nosičů, elektronickými klávesovými a lehko ovladatelnými rytmickými nástroji.

K psychohygienickým podmínkám výuky nebyly v žádné hospitované hodině připomínky.

Organizace sledované výuky odpovídala stanoveným výukovým cílům a byla diferencována s přihlédnutím k věku žáků. Množství předávaných informací bylo adekvátní jejich věku a individuálním schopnostem. Formy a metody vyučování byly pestré a rozvíjely jednotlivé složky hudebnosti. Žákům byl ponechán dostatečný prostor pro uplatnění aktivity i vyjadřování vlastního názoru. Při vyučování se běžně využívá dovedností žáků získaných souběžným

studiem hry na hudební nástroje v ZUŠ.

Získané hudební dovednosti žáků z B tříd výrazně přispívají k prezentaci školy na veřejnosti. Na vynikající úrovni jsou zejména pěvecké sbory mající již zahraniční zkušenosti. To do značné míry dále motivuje žáky i vyučující. V předvánoční době byla náplň hodin zaměřena na přípravu veřejných vystoupení (adventní a vánoční koncerty školních souborů).

Pravidla interakce a komunikace jsou známá, žáky i vyučujícími respektovaná. Při hospitovaných hodinách byl zaznamenán převážně pozitivní vztah k výuce.

Výuka hudební výchovy svým významem i úrovní odpovídá celkovému zaměření školy a je inspekci hodnocena jako vynikající.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti základní školy

Na základě provedených hospitací a zjištěných skutečností je úroveň vzdělávání ve sledovaných předmětech velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLE

Individuální nástrojová výuka v rámci hudebního oboru (HO) ZUŠ

Hlavní těžiště vzdělávací činnosti ZUŠ je v úzkém propojení se ZŠ, spočívající v kultivaci osobnosti i v celkovém rozvoji hudebnosti žáka, v získávání potřebných manuálních dovedností, které lze dále využít při další aktivní činnosti. Potřebná pozornost je věnována přípravě zvláště talentovaných žáků k dalšímu profesně orientovanému studiu.

Vedle vzdělávací činnosti se ZUŠ podílí na kulturních aktivitách ZŠ, a tak přispívá v okruhu své působnosti k rozvoji společenského života.

Obsah a organizace studia na ZUŠ respektuje vyhlášku MŠMT č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách. Výuka je určena především žákům ZŠ, v menší míře i ostatním zájemcům, včetně bývalých absolventů zařazených do II. stupně základního studia.

Výuka HO je realizována podle učebních plánů schválených MŠMT ČR dne 26. června 1995. Přijímání žáků do ZUŠ a zároveň do tříd s rozšířenou výukou hudební výchovy není omezeno pouze na spádovou oblast sídlištní školy. Při výběru žáků je přihlíženo k talentovým předpokladům, kritéria jsou stanovena v souladu s požadavky učebních osnov. Zároveň jsou brány v úvahu i požadavky rodičů a personální možnosti školy.

V průběhu orientační inspekce bylo v ZUŠ provedeno devět hospitací v předmětech hra na klavír, housle, kytaru, zobcovou flétnu, bicí nástroje a sólový zpěv.

Výuka jednotlivých předmětů probíhá standardní formou individuálního i skupinového vyučování. Časové dotace výukových lekcí odpovídají učebním plánům. Vlastní vzdělávací náplň konkretizují studijní plány, které jsou součástí třídních knih pro individuální vyučování. Při stanovení vzdělávacích cílů jsou respektovány učební osnovy, žánrová orientace i talent žáků. Výběr repertoáru je určován technickými požadavky osnov, s možností využití pro veřejná vystoupení i celkovou profilaci školy.

Vzdělávání probíhá převážně v odpoledních hodinách v uvolněných učebnách ZŠ. Pouze menší část učitelů využívá samostatných učeben, určených pro ZUŠ. Výhodu nesrovnatelně nižších

provozních nákladů ve srovnání s běžnými ZUŠ zastiňuje příliš neosobní prostředí učeben. Psychohygienické podmínky nejsou zcela ideální. Vybavení hudebními nástroji a dalšími potřebnými pomůckami je velmi rozdílné. Oproti výuce hry na bicí nástroje, kde je poměrně finančně náročné vybavení, inspekce sledovala výuku hry na kytaru, kde žáci neměli k dispozici ani potřebné notové stojany. I přes relativně krátkou dobu existence ZUŠ mají učitelé k dispozici notový archiv, žákům lze zapůjčovat i některé hudební nástroje.

Individuální nástrojová výuka vychází z osvědčených metodických postupů. Většina pedagogů se snaží o systematické členění lekcí a v rámci časové dotace i o pravidelné zařazování dalších podpůrných disciplín, jako např. elementární improvizace, hra z listu, čtyřruční hra apod. Většina učitelů preferuje koncepci výuky základů klasického hudebního vzdělání s využitím dostupné instruktivní i přednesové literatury.

Výuka má tvořivý charakter. Učitelé v zájmu názornosti vyučování využívají přiměřeně vlastních ukázek hry na nástroj, zejména při procvičování závažnějších technických problémů. Tím do určité míry příznivě ovlivňují kvalitu domácí přípravy žáků. Jejich organizační pokyny jsou jasné a srozumitelné, odpovídající dosavadním zkušenostem a znalostem žáků.

Četnost průběžného hodnocení domácí přípravy zaznamenávaného do žákovských sešitů je u jednotlivých vyučujících značně rozdílná, což v některých případech neumožňuje získat dostatečné podklady pro celkové hodnocení. Všechny typy komisionálních zkoušek jsou realizovány v souladu s osnovami a je o nich vedena předepsaná dokumentace. Ostatní dokumentace pro ZUŠ je vedena v předepsaném rozsahu.

HO za poslední období dosáhl srovnatelných výsledků s předními ZUŠ kraje, což se příznivě projevilo v soutěžích HO ZUŠ, v přípravě žáků k úspěšně zvládnutým talentovým zkouškám na konzervatoře a k prezentaci oboru na veřejnosti. Výuka hry na bicí nástroje dosahuje v celostátním srovnání vynikající úrovně. Také činnost souboru bicích nástrojů Aries je v celostátním měřítku ojedinělá.

Hodnocení kvality vzdělávání v hudebních oborech základní umělecké školy

Jednotlivé hospitované hodiny byly inspekcí hodnoceny stupni průměrný až vynikající. Velmi dobré jsou především personální podmínky, méně příznivé jsou podmínky materiální včetně prostorových. Inspekce hodnotí především výrazný pozitivní posun v kvalitě výuky a tomu odpovídající výsledky.

Kvalita vzdělávání v hudebních oborech ZUŠ je velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitelka má zpracované koncepční záměry školy, které vycházejí z analýzy podmínek a prostředí kombinovaného zařízení. Obsahově je koncepce zaměřena na oblast materiálně-technickou (vybavenost školy a údržba) a na oblast výchovně-vzdělávací (výuka cizích jazyků, informatiky, práce s informacemi, rozšířená výuka hudební výchovy v návaznosti na základní uměleckou školu – práce s talentovanými žáky, volnočasové aktivity žáků) a na oblast personální (stabilizace pedagogického sboru). Vypracovaná koncepce a stanovené cíle jsou reálné, průběžně jsou uskutečňovány. Na stanovení strategických cílů se podílelo vedení školy

i její pracovníci, všemi jsou přijaty a podporovány. Byly projednány v radě rodičů.

Na koncepci školy navazuje rámcový plán práce na školní rok 2001/2002, který byl projednán na pedagogické radě 31. srpna 2001. Konkrétní akce a úkoly jsou rozpracovány v měsíčních plánech. Ředitelka vyžaduje tematické plány učiva dle jednotlivých předmětů a ročníků. Na jejich sestavování se podílejí jednotliví vyučující, úroveň těchto plánů je rozdílná. Plánování je funkční, vyhovuje podmínkám kombinovaného zařízení.

Učební plán pro školní rok 2001/2002 koresponduje se zvoleným vzdělávacím programem Základní škola čj. 16 847/96-2. Rozšířená výuka hudební výchovy je realizována zvýšenou hodinovou dotací tomuto předmětu v rámci možností daných učebním plánem, zařazením nepovinných předmětů i návazností na výuku v základní umělecké škole.

Škola nabízí žákům od sedmého ročníku volitelné předměty hlavně praktického zaměření, nepovinné předměty jsou převážně hudebně orientovány. Významnou roli při zohledňování specifických potřeb a zájmu žáků sehrává bohatá nabídka zájmových činností.

Plánování je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Organizační řád a organizační struktura školy jsou písemně stanoveny. Kompetence jednotlivých pracovníků a specifikace úkolů dle jejich zařazení jsou písemně vymezeny. Pracovní náplně jsou stanoveny. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy.

Škola vede osobní data o pracovnících a žácích školy. Důvěrné informace, údaje a materiály jsou dostatečným způsobem zabezpečeny před zneužitím.

Jako poradní orgány jsou zřízeny pedagogická rada, metodická sdružení a předmětové komise, částečně i rada rodičů. V rámci ZUŠ pracuje samostatně pedagogická rada a předmětové komise. O jednání těchto poradních orgánů jsou vedeny zápisy. Zástupce ředitelky je pověřen vedením ZUŠ včetně kontrolní činnosti pedagogického procesu. Pravidelně se konají porady vedení školy.

Vnitřní chod školy se řídí školním řádem, ve kterém převažují pokyny, povinnosti a zákazy, zcela chybí práva žáků.

Povinná dokumentace je vedena ve stanoveném rozsahu a na předepsaných tiskopisech. V kontrolovaných třídních výkazech a katalogových listech (vždy náhodně sedm vybraných z každé třídy) byly zjištěny drobné závady. Vedení školy na ně bylo upozorněno.

Začátek vyučování, stanovené maximální počty vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících v jednom sledu a v jednom dni, délka vyučovacích hodin a délka přestávek odpovídají vyhlášce o základní škole, v platném znění.

Informační systém – vnitřní i vnější – je promyšlený a funkční, podmínkám školy plně vyhovuje.

Na veřejnosti se škola prezentuje koncerty a veřejnými vystoupeními školních souborů, spoluprací s operou Divadla F. X. Šaldy v Liberci a články v tisku.

Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována odděleně pro základní školu a základní uměleckou školu, postihuje všechny oblasti a její obsah je v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Součástí zprávy jsou přílohy dokumentující výsledky výchovně-vzdělávací práce.

Organizování kombinovaného zařízení základní školy a základní umělecké školy je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení a motivování pracovníků je založeno na dohodnutých pravidlech. Ředitelka školy získává a pozitivně stimuluje zaměstnance pro realizování koncepčních záměrů a cílů. Řídící pracovníci školy jsou se svými podřízenými v denním kontaktu, reagují na vzniklé situace a operativně je řeší. Ředitelka uplatňuje demokratický styl řízení s definovanými kompetencemi pracovníků.

V dostupné míře je při přidělování úvazků využívána odborná a pedagogická způsobilost vyučujících a jejich poznatky získané v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Výběr vzdělávacích akcí vychází z jejich zájmu a odpovídá potřebám školy. Jedna učitelka si zvyšuje kvalifikaci studiem pedagogické fakulty. Začínajícím a nekvalifikovaným učitelům je prostřednictvím uvádějících poskytována odborná i metodická pomoc. Rezervy jsou v odborném pokrytí výuky dějepisu, občanské výchovy a rodinné výchovy.

Mimořádné výsledky práce oceňuje vedení školy nejen morálně, ale zejména poskytováním diferencovaných osobních příplatků a mimořádných odměn podle předem stanovených a projednaných kritérií. Kvalita práce pedagogů je sledována, systém pravidelného hodnocení pracovníků realizován není.

Ukazatelem sebehodnocení práce a činnosti školy za školní rok 2000/2001 je výroční zpráva.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly školy vychází ze stručného plánu kontrolní činnosti. Kontrolní činnost, kterou vykonává ředitelka a její zástupci na základě rozdělení působnosti, je především orientována na kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu (zejména hospitační činnost a kontrola pedagogické dokumentace). Z hospitační činnosti jsou pořizovány záznamy, zjištěné problémy jsou s jednotlivými pedagogy projednávány. V oblasti organizačně-provozní a ekonomické je kontrolní činnost hlavně zaměřena na sledování čerpání rozpočtů, mzdovou problematiku, kontrolu práce správních zaměstnanců a bezpečnost práce. Zjištěné problémy jsou dle povahy s jednotlivými zaměstnanci projednávány a řešeny.

Evaluační nástroje pro sledování kvality práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků učení žáků zatím škola nevyužívá.

Kontrolní mechanismy jsou na velmi dobré úrovni.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání mají celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Hodnocení tvorby a čerpání prostředků fondu kulturních a sociálních potřeb bylo kontrolováno za období kalendářního roku 2000.

Příspěvková organizace převádí do fondu kulturních a sociálních potřeb stanovené procento z ročního objemu mzdových nákladů v souladu s ustanovením právního předpisu a uzavřené kolektivní smlouvy pro rok 2000. Převod prostředků se uskutečňuje v průběhu roku zálohově s vyúčtováním k datu 31. prosince.

Čerpání fondu je dáno „Zásadami hospodaření s prostředky FKSP v roce 2000“. Odborová organizace je odsouhlasila dne 28. 01. 2000. Správnost čerpání prostředků bylo prověřeno na přijatých fakturách za účetní období červenec - prosinec roku 2000.

Kontrola náležitostí účetních dokladů prokázala, že přijaté faktury postrádají podpis osoby, která je odpovědná za věcnou správnost. Tato zjištěná skutečnost je v rozporu s vnitroorganizační směrnicí o „Oběhu účetních dokladů“ ze dne 02. 01. 1998, čl. II., bodu 2/2 a 2/4. Tento nedostatek byl v průběhu kontrolní činnosti organizací odstraněn.

Smlouvy o půjčce z FKSP jsou uzavřeny se zaměstnanci písemnou formou. Obsahují dohodu o výši měsíčních splátek a další náležitosti zabezpečující návratnost finančních prostředků. Organizace vede přehledný splátkový kalendář u každé smlouvy.

Není překročeno čerpání prostředků na dary, stanovené na běžný rok ve výši 15 %.

Pohyb prostředků probíhá na samostatném bankovním účtu FKSP. Účetní evidence je zpracována výpočetní technikou.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

- **Použití prostředků ze státního rozpočtu (dále jen SR) na učebnice a učební pomůcky**

V účetnictví je čerpání sledováno v analytické evidenci nákladového účtu třídy 5XX. Účtování je v souladu se zpracovaným účtovým rozvrhem pro dané období (r. 2000), což prokazuje dokladová kontrola účetních případů za období leden - prosinec 2000.

Učební pomůcky hrazené ze SR jsou organizací evidovány v operativní evidenci DHIM a jsou jim přidělena inventární čísla. Operativní evidence souhlasila s inventurními soupisy movitého majetku, který byl proveden k datu 31. 12. 2000. Údaje o provedené inventarizaci majetku organizace jsou shrnuty v závěrečném zápise ze dne 18. 01. 2001. Inventurní soupisy jsou podepsány osobami odpovědnými za provedení inventarizace.

- **Pronájmy nebytových prostor v rámci hospodářské činnosti (dále jen HČ)**

Rámec pro provozování hospodářské činnosti je dán „Zřizovací listinou“ vystavenou Městem Liberec dne 3. prosince 1997 (usnesení zastupitelstva města Liberce č. 92/97 ze dne 25. 11. 1997).

Škola provádí HČ na základě živnostenského listu s předmětem podnikání - pronájem nebytových prostor, který byl vystaven Živnostenským úřadem Magistrátu města Liberce dne 10. prosince 1997, čj. 06/ŽÚ/36 410/97/P/ /RO pod ev. č. 350506-24030.

Organizace má zpracovanou vnitřní směrnici pro provádění HČ ze dne 01. 01. 1999. Přílohou

této směrnice je zpracovaná vnitřní kalkulace obsahující výši nájemného, amortizaci a provozní náklady (elektrická energie, voda, pára) za jednu hodinu použití nebytových prostor.

Příspěvková organizace vede evidenci i účetnictví HČ odděleně od hlavní činnosti. Smlouvy o pronájmu nebytových prostor jsou uzavírány písemně a jejich náležitosti odpovídají platným právním předpisům.

Kontrolované vystavené faktury jsou v souladu s uzavřenými smlouvami o pronájmu nebytových prostor. Jejich cenová úroveň odpovídá zpracované vnitřní kalkulaci.

Příjmy z nájemného po odečtení provozních nákladů jsou součástí zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace. Jeho rozdělení do jednotlivých fondů (FRIM, FO, RF) po skončení účetního období schvaluje zřizovatel.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

V průběhu kontroly nebylo ve sledovaném období na podkladě kontrolované dokumentace zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků z fondu kulturních a sociálních potřeb a prostředků na učebnice a učební pomůcky.

Organizace uzavírá smlouvy o pronájmu nebytových prostor v souladu se zákonem č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, ve znění pozdějších předpisů.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Tuto oblast zajišťuje ve škole zkušená učitelka. Od bývalé aktivní, kvalifikované výchovné poradkyně převzala celou agendu. Sama zatím nezahájila specializační studium výchovného poradenství, pokračuje však v práci své předchůdkyně. Velmi dobře se orientuje v poradenství volby profesní orientace. Žákům školy se systematicky věnuje již od osmého ročníku, poskytuje jim přehled o možnostech studia prostřednictvím informačního servisu Úřadu práce v Liberci a distribucí informačních letáků středních škol v regionu. Rodičům nabízí možnost konzultace. Při zájmu o studium na víceletých gymnáziích a před ukončením povinné školní docházky zprostředkovává žákům odborné poradenské posouzení studijních předpokladů. Spolehlivě zajišťuje kompletaci a včasné rozesílání přihlášek na střední školy.

Ve své činnosti výchovná poradkyně úzce spolupracuje se školní protidrogovou koordinátorkou, zejména při výskytu výchovných problémů. Spolu vytvořily seznam žáků diagnostikovaných odbornými zdravotnickými či poradenskými institucemi a každoročně jej předávají třídním učitelům.

V oblasti péče o žáky se specifickými potřebami učení (SPU) je činnost pracovnice výchovného poradenství minimální, o problematice dalších výukových obtíží má pouze orientační znalosti. Nápravu dyslektických obtíží žáků a nápravu logopedickou provádějí učitelky prvního stupně. Výchovná poradkyně nemá bližší informace o jejich činnosti.

Ve škole jsou vzdělávání dva integrovaní žáci, o nichž výchovná poradkyně podala ČŠI jen nepřesné informace. Jejich výuka není zakotvena ve funkčním individuálním vzdělávacím plánu, rodiče žáků s ním nebyli prokazatelně seznámeni.

K plánování práce slouží výchovné poradkyni rámcový plán, rozpracovaný po měsících do několika bodů. Jde však o formální dokument, identicky se opakující již několik let. Poradkyně dále vede operativní „Deník výchovného poradce“, do kterého stručně zaznamenává konkrétní činnosti, konzultace, řešení problémů s žáky, jednání s rodiči ap.

Činnost v oblasti výchovného poradenství je průměrná.

Tematická inspekce - sledování sociálněpatologických jevů na školách a školských zařízeních

V rámci orientační inspekce proběhlo ve škole dotazníkové šetření mezi žáky šestého a osmého ročníku zaměřené na sledování sociálněpatologických jevů ve škole. Byl proveden řízený rozhovor s ředitelkou a s protidrogovou koordinátorkou školy, která plní funkci metodika prevence sociálněpatologických jevů a kontrola příslušné dokumentace.

Protidrogová koordinátorka se problematikou zabývá cíleně čtyři roky, systematicky se vzdělává v dostupných programech (vzdělávací program pedagogické fakulty, pravidelná účast na akcích organizovaných okresním protidrogovým koordinátorem a na programech širšího zaměření, jako např. „Sám sebou“). Zpracovala dokumenty „Protidrogový program“ a „Minimální preventivní program“, které nejsou úzce zaměřeny pouze na otázku drog, ale zahrnují širokou problematiku prevence sociálněpatologických jevů. Programy jsou pojaty komplexně, předpokládají využívání nových forem výuky a jiný přístup k žákům, provázanost do všech předmětů prvního až devátého ročníku a spolupráci všech učitelů. Koordinátorka se svým projektem prokazatelně pracuje, průběžně jej hodnotí a rozvíjí. Jeho součástí je rovněž široká oblast mimoškolních činností. V současné době je v ní zapojeno vysoké procento žáků školy.

Rozsah a propracovanost preventivního programu, zájem a osobní nasazení koordinátorky, která svoji činnost provádí převážně ve svém osobním volnu, jsou příkladné.

Oblast prevence sociálněpatologických jevů je ve škole zajištěna vynikajícím způsobem.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, v platném znění (rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 14 840/2001-21 z 12. dubna 2001, třídní výkazy a katalogové listy žáků, třídní knihy hospitovaných tříd ve školním roce 2001/2002, školní řád z 3. září 2001, rozvrh hodin ve školním roce 2001/2002, zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2001/2002, protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2000/2001)
- Zřizovací listina ze dne 3. prosince 1997
- Organizační řád školy ze dne 27. března 1998
- Učební plán základní školy ve školním roce 2001/2002
- Výroční zpráva školy za školní rok 2000/2001
- Koncepční záměry školy ze dne 30. srpna 2001

- Rámcový plán práce na školní rok 2001/2002 z 5. září 2001
- Tematické plány učiva sledovaných předmětů dle ročníků
- Klasifikační řád ze dne 20. dubna 1998
- Podkladová inspekční dokumentace základní školy
- Časový rozpis doby trvání vyučovacích hodin a přestávek
- Dotazník pro ředitelku školy před inspekci
- Pracovní náplň zástupců ředitelky a třídních učitelů
- Plán výchovné poradkyně ve školním roce 2001/2002
- Deník výchovné poradkyně
- Protidrogový program
- Sešity, pracovní sešity a žákovské knížky (vždy namátkově vybrané v hospitovaných třídách)
- Třídní knihy pro individuální výuku ZUŠ ve školním roce 2001/2002
- Kmenové výkazy individuálně vyučovaných žáků ZUŠ
- Katalogy o průběhu studia v ZUŠ
- Výkaz o základní škole „V 3-01“ z 10. října 2001
- Kritéria pro přiznávání osobních příplatků ze dne 15. ledna 1998
- Kolektivní smlouva uzavřená mezi ředitelstvem ZŠ a ZUŠ Jabloňová 564, Liberec a ZO ČMOS pracovníků školství ZŠ a ZUŠ Jabloňová 564, Liberec ze dne 31. prosince 1998, včetně dodatků
- Zásady hospodaření s prostředky FKSP v roce 2000
- Rekapitulace čerpání příspěvku ze SR za rok 2000
- Vnitřní organizační směrnice ze dne 02. 01. 1998 (FKSP, oběh účetních dokladů, vedení účetnictví, inventarizace)
- Měsíční obraty účtů ve věcném uspořádání - účet 243 (bankovní účet FKSP), 521 (mzdy), 912 (FKSP)
- Měsíční obraty účtů ve věcném uspořádání - účet 501/XX (učebnice a učební pomůcky)
- Vnitřní organizační směrnice pro provádění VHČ na ZŠ a ZUŠ Jabloňová, Liberec
- Vnitřní kalkulace cen za pronájem nebytových prostor - rok 2000/2001
- Živnostenský list Magistrátu města Liberce ze dne 10. 12. 1997, čj. 06/ŽÚ/36410/97/P/RO, ev. č. 350506-24030
- Měsíční obraty účtů ve věcném uspořádání - účet 602 (VHČ, tržby z prodeje služeb)
- Účtový rozvrh a účetní řady pro rok 2000
- Smlouvy o půjčce prostředků z FKSP ze dne - 20. 01. 2000, 04. 09. 2000, 12. 09. 2000, 12. 10. 2000, 23. 11. 2000
- Čerpání FKSP - účetní doklady č. 19, 22, 24, 71, 112/2000
- Čerpání ONIV - učebnice - účetní doklady č. 30-200134, 347, 454 a 458/2000
  - učební pomůcky - účetní doklady č. 30-200013, 227, 267, 287, 456, 530, 532, 533 a č. 10-200091, 473
- Operativní evidence DHIM - inventární číslo: 2203, 2204, 2205, 2223, 2256, 2257, 2259, 2260, 2261, 2262-64

- Smlouvy o pronájmu z nebytových prostor - č. 200002, 200004, 200007, 200010 z 15. 09. 2000, č. 200005 z 13. 10. 2000 a 200013 z 20. 10. 2000
- Účetní doklady - faktury č. 201036 z 18. 09. 2000, 201040 z 20. 09. 2000, 201042 z 09. 10. 2000 a 201047 z 15. 11. 2000

ZÁVĚR

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Celková úroveň vzdělávání sledovaných předmětů (český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, matematika a hudební výchova) v základní škole a úroveň vzdělávání v hudebních oborech v základní umělecké škole byla velmi dobrá. Zhlédnuté hodiny byly většinou velmi dobře připravené a promyšlené, dílčí rezervy se projevovaly v metodách a formách práce. Od minulé inspekce došlo v ZUŠ k výraznému pozitivnímu posunu v kvalitě výuky.

Vyučovací hodiny v základní škole jsou převážně zajištěny pedagogickými pracovníky s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Rezervy jsou v odborném pokrytí výuky dějepisu, občanské výchovy a rodinné výchovy. Personální podmínky v ZUŠ jsou velmi dobré.

Pro výchovně-vzdělávací činnost má základní škola vytvořeny velmi dobré prostorové a psychohygienické podmínky. V inventáři školních sbírek převládají starší pomůcky, jejich inovace závisí na finančních možnostech školy a nabídce trhu. Nadstandardní vybavení má základní škola pro výuku hudební výchovy. Fond učebnic je dostatečný. Vybavení ZUŠ hudebními nástroji a dalšími pomůckami je z hlediska vyučovaných oborů velmi rozdílné.

Průběh a výsledky vzdělávání měly velmi dobrou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řídící práce vedení základní školy a základní umělecké školy je funkčně strukturovaná a vyhovuje podmínkám kombinovaného zařízení. Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů. Nepovinné předměty jsou vzhledem k zaměření školy převážně orientovány hudebně. Povinná dokumentace je vedena ve stanoveném rozsahu a na odpovídajících tiskopisech.

Výchovné poradenství má ve škole průměrnou úroveň. Vynikajícím způsobem je zajištěna oblast prevence sociálněpatologických jevů.

Při orientační inspekci nebylo ve sledovaném období na podkladě kontrolované dokumentace zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Podmínky vzdělávání byly na velmi dobré úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jan Vrabec	v. r.
Členové týmu	Mgr. Helena Čerovská	v. r.
	Mgr. Jarmila Kozáková	v. r.
	Jan Svoboda	v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Jindřich Novotný	

V Liberci dne 13. února 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. 3. 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Alena Hakelová

v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy – OkÚ Liberec	2002-03-26	084 108/02-5083
Zřizovatel – Město Liberec, nám. Dr. E. Beneše 1	2002-03-26	084 109/02-5083

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
—	—	Připomínky nebyly podány